

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 33. ANULU XII.

Sabiu, in 26 Aprile 1864.

Telegrafulu iese de doua ori pe septe-
mana: joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a, prin scrisori francate, adresate
citra espeditura. Pretiulu prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provincie din Monarchia pe un anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Insertatele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. s.
pentru a treia repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Proportiuinea poporatiunei, possessiunei si a dă- rei între natiunile ardelen.

Subt acestu titlu citim in „Kol. Kőzl.“ nr. 22. 1864.
urmatoriulu articlu de fondu, care-lu dămu aci in versiune
cātu se pôte fidela, cu scopu de a ne poté face vre-o căte-va
observatiuni asupr'a dateloru numerice si a punctului de ple-
care a corespundintelui. Articolulu suna :

„Fiindu provocatu din mai multe părți: ca in ce modu
s'aru poté sci proportiuinea possessiunei (de pamentu, trad.)
între cele trei natiuni de capetenia, care locuiescu in Arde-
lu, amu meritul seriei acestei ierni grele, spre a întreprinde a-
cēsta scrutare. Nu dīcu, cumca acestu articlu alu meu aru fi
o sumare infalibila, insa o dīcu, ca încātu sufere starea cea
confusa si incerta a referintieloru nōstre statistice, se va a-
propia pré multu de adevera, marturia desprē acēst'a pôte fi
acea împregiurare, ca de-si amu plecatu din trei diferite pun-
cte de vedere, totusi rezultatulu, afara de omica diferentia nu-
merica, este totu acela-si.

„Acea inca o sci bine, cumca asiū fi potutu face unu
operatu mai bunu si mai corespunditoriu scopului, cându,
proveditu cu mai multe mii de cōle liniate, asiū fi cerce-
tatu tōte 8 diregatoriile catastrale, si luādu lānga mine căti-
va individi din acelu împregiuru, cari cunoseu lucrulu bine,
asiū fi lucratu căte va septemāni. — — — insa acēst'a
remāne unu — pium desiderium —, acusi cându comisiunea
statistica se va face fapta, dēns'a apoi va face unu opu mai
temeinicu si va poté îndreptā si smintelele mele.“

„Dar până atunci sa vedemu următoarea prescurtare a
calculārei mele, deōrece sciū pré bine, ca o lucrare statistica
mai specificata n'are locu in colōnele unui diariu, o facu a-
cēst'a singuru pentru aceea, pentrucā, cum se scie, dela noi
Magiari tōte vrēusa le detraga, sa se scie inca si sa se veda
celu putinu, cumca si materialminte mai multu posede natiu-
nea magiara si secuia pe partea lorū, decâtu celelalte natiuni
la olalta luata.“

„Spre eruarea proportiueei de possessiune natiunala, amu
luatu trei fundamente: adeca I. operatele dessarcinārei de
pamentu, II. Calcularea supremului ingeneru catastralu Mer-
sich, III. darea pamentului de astadi.“

Dela inceputu facu acea observatiune, cumca despre
Ardealu totdeun'a astfelu vorbescu, că cându „pārțile“ aru fi
totu intrapate cu densulu, din acea cauza, pentrucā atātu ope-
ratele catastrale, si cele pentru dessarcinare, atātu calcularea
ingenerului, cătu si darea intru atāt'a suntu legate un'a de al-
t'a, încātu de presinte despre Ardealu fără de părți nu pôte fi
vorb'a, ba si aceea debuie sa insemnezu, cumca numerulu lo-
cutoriloru l'amu luat in calculu rotundu de 2,200,000, din
care 200,000 se impartu între Evrei, Zigani, asiā numitii
straini si Armeni, prin urmare remānu Magiari, Secui, Romāni
si Sasi 2,000,000.“

Sa ne incercāmu cu insasi proportiunarea mai nainte dupa
dessarcinarea pamentului: teritoriulu Ardealului face 10,375,186
jugere.

din care neproductivu	—	—	389,219 jugere
” ” productivu	—	—	9,985,967 ”
numerulu fumuriloru	—	—	401,219, punendu

la unu fumu 5 1/2 suflete; fiindu numerulu fumuriloru celoru
desjobagite 173,781, numerulu sufleteloru va fi 955,795. —
Dintre acesti desjobagiti 9/12 voru fi Romāni, 1/12 Sasi, 2/12
Magiari. Intru adeveru nici cu celu mai mare calculu pôte
veni mai mare numeru pe partea Romāniloru, ba pôte mai
putinu, pentrucā de vomu luā 9/12 din fumurile desjobagite,
voru picā pe partea lorū 130,335 fumuri, care immultite prin
5 1/2 va dá 716,842 suflete.“ „Ast'a e mai multu, de cătu
se pôte calculā, deōrece 9/12 din intregulu numeru alu Ro-
māniloru de 1,200,000 face numai 900,000, este insa sciutu,

cumca s'au desjobagitu preste totu 955,000 suflete, — de-
ōrece in fundulu regiu (in scaunime, — transl.) locuiescu
186,692 Romāni si 149,752 Sasi dupa numerarea dela 1857.
Asiā sa cugetāmu, cumca romanimea posedea jumetate din
pamentulu fundulu regiu. —

Pamentulu productivu facendu 9,985,967 jugere, din care: araturi, fenatie, vinatie, si trestiiisu facu 4,688,553 jugere	
pamentulu desjobagitu face	— 1,615,574 jugere
remāne	— 3,072,979 jugere
Pamentulu din fundulu regiu face	— 1,550,000 jugere
neproductivu	— 58,268 jugere
remāne productivu	— 1,491,732 jugere,

deōrece in cerculu catastralu alu Sabiului, care mai preste
totu cuprinde pamentu din fundulu regiu, suntu 558,573 ju-
gere araturi, fenatie si vinatie, ear paduri si pasiune 582,491
jugere, asiā dar potu supune, cumca jumetate din 1,491,732
jugere este aratoriu, fenatiu si viie, eara din ceealalta jume-
tate 1/4 parte este pasciune, si 3/4 părți padure. Acumu sco-
tiendu din cele 3,072,979 jugere acea jumetate de 745,866
jugere de araturi, fenatie, vinatie si trestiiisu, apoi totu mai
remāne pe partea possessoratului 2,327,113 jugere, insa si
din acestea sa dicemu, cumca 1/10 parte o posedea posses-
soratulu de sānge romānu, astfelu va remāne in araturi, fe-
natie, vinatie si trestiiisu, pe partea possessoratului magiaru,
si pe partea desjobagitoru magiari la olalta 2,363,665 de
jugere, a cărui dare fa ce 630,580 fl.; darea possessiunei ro-
māne (az olāhok birtok) de 1,817,324 jugere face 484,817
fl.; possessiunea sasēscā de 507,564 jugere are o dare de
135,405 fl. v. a. Totalitatea pamentului de pasiune face
1,164,407 jugere, din care subtragendu celu din fundulu re-
gescu cu 186,466, remānu 977,941 jugere, a cărui 1/12 părți
astadi este a possessoratului, precumu si din partea remasa,
in sensulu patentei urbariale, si la ce'u mai reu casu, inca
i se vinu 2/12 părți, dar si din acēst'a sa lasāmu 1/10 parte
possessoratului romānu.

La paduri debuie sa întōreemu proportiunea cu totulu,
pentrucā aci astadi se afla in mānile possessoratului 8/12 părți,
era din 4/12 părți, ce remānu in sensulu patentei, si la cea mai
nepartinitōre templare inca debuie sa mai vina 1/2 parte, dar
iaru sa dāmu 1/10 parte si de aci, possessoratului romānu. —

Proportiuinea acesteia, adeca: ca possessoratulu posedea
astadi 4/12 părți de pasciune si 8/12 părți de padure, nu le-
amu luat volnicēscu, pentrucā in Ardealu suntu 2845 comune, din
cari subtragendu cele din fundulu regiu, in summa de 236,
mai remānu 2609; dintre aceste comune 359 platescu dare pe
terenulu comunu 23,794 fl., dintre cele remase 2250 sa fia
inca 1125, care sa platēscā căte 20 fl. adeca o dare de
22,500 fl., ear 1125 căte 10 fl. seu o dare de 11,500 fl.
pe care summe insa fără indoiēla nu le platescu, totusi cu to-
tulu aru face 57,544 fl. —

Amu luat pamentulu de pasciune, in care inca 3/12 de-
buie asemnate possessoratului, pe partea desjobagitoru cu
651,961 jugere, venitul curatu dela unu jugeru de pasciune,
un'a cu alt'a fiindu 61 xr., astfelu darea pasciunei aru face
39,770 f.

Padure amu luat pe partea desjobagitoru 1,191,203
jugere, din care 3/12 se cadu possessoratului, venitul cu-
ratu alu unui jugeru, un'a cu alt'a, fiindu 28 xr., darea va fi
33,354 f., preste totu 73,124 f., prin urmare, n'amu pusu pré
putinu pe partea desjobagitoru, ci din contra mai multu cam
cu 15,580 f. si cu pasciunea si padurile, care respundu la
asta suma de dare. —

Ceealalta proportiunare facendu-o, precumu amu facutu-o
si la araturi, ese pe partea possessoratului magiaru si a ma-
giarimeii desjobagite, pasciune: 521,568 jugere cu dare de
31,815 f., pe partea romanimeii 508,858 jugere cu dare de

31,040 f., pe partea sasimei de 133,981 jugere cu dare de 8,173 f.

Padure vine pe partea ungrimei 2,561,084 jugere cu dare de 71,710 f., pe partea romanimeii 1,217,771 jugere cu dare de 34,097 f., pe partea Sasiloru 354,150 jugere si cu dare de 9,916 f.

prin urmare pamentu productivu pe partea magiara 5,446,317 jugere

cu dare de 734,115 f. v. a.

pe partea româna — — 3,593,953 jugere

cu dare de 549,955 f. v. a.

pe partea sasa — — 995,695 jugere

cu dare de 153,495 f. v. a.

Dupa calcularea inginerului supremu Mersich, possessiunea magiara si secuia face 5,800,000, din care subtrahendu celu neproductivu, remânu 5,382,968 jugere, a căroru dare este 775,148 f., possessiunea româna face 3,600,000 jugere, din care este productivu 2,346,746 jugere cu dare de 481,931 f., ear cea sasésca face 1,350,000, din care este productivu 1,153,377 jugere cu dare de 180,486 f.

Ce se atinge in urma de a trei'a proportiunare dupa darea pamentului; Ardélulu aru avé astadi dare de pamentu 1,437,565 f.; in sa deórece cei cu 25 f. dare, numai in Ardéal, afara de párti, platescu dare de pamentu si casa 237,336 f., astfelu, la olalta cu párti'e, potemu calculá numai darea pamentului cu 240,000 f., care sumá subtrahendu-o din 1,437,565 f., remâne 1,177,565 f., tóte trei natuiale luandu-le in numeru de 2,000,000, pica pe unu sufletu 59%₁₀ cruceri, mai putinu cu o fractiune, ce nu se póte luá in privire. —

Deórece in fundulu regiu locuiescu 189,000 Români si 151,000 Sasi, prin urmare, pe acesti locuitori pica o dare de 206,333 fl. si remâne 991,232 f., aci dupa suflete aru pica pe Români 114,637 fl., ear pe Sasi 91,696 f., dar fiindca si in fundulu regiu suntu mai putini possessori români, decâtu sasi, apoi, si aci, precumu amu facutu si in comitate, numai dóne din trei párti amu potutu luá de possessori, pentru aceea va fi darea Sasiloru 129,908 fl., ear a Româniloru 76,425 fl. —

In comitate si in scaune secuiesci, locuiescu Magiari 585,000, Români 1,028,000 si Sasi 47,000, asupr'a acestora dupa numerulu sufleteloru aru pica, pe partea magiara — — 349,320 fl.
pe cea româna — — 613,847 fl.
pe cea sasa — — 28,065 fl.
dar fiindca dintre Români numai $\frac{2}{3}$ s'au desjobagitu, prin urmare din remas'a $\frac{1}{3}$ parte $\frac{1}{10}$ trece la Magiari, $\frac{1}{10}$ la Sasi si loru debuie computata, prin urmare va fi darea Magiari-loru in comitate si scaunele secuie, adaugendu si cele 240,000 f. laolalta 773,475 f., si fiindca venitul curatu, luandu pamentulu un'a cu alt'a, face 1 f. 44 xr., asiá dar summ'a pamentului, care respunde la summ'a dârei de mai susu, va fi pe partea loru 5, 372,909 jugere, a Româniloru dare 485,656 fl. seu 3,373,586 jugere, a Sasiloru 178, 434 fl s'au 1,239,472 jugere.

Impreunandu tóte trei proportiunile, voru resultá urmátótele :

	dupa dessarcinarea pamentului		dupa Mersich		dupa darea pamentului de astadi	
	pamentu productivu	dare f.	pamentu productivu	dare f.	pamentu productivu	dare f.
A Magiari-loru si Secuiloru	5,446,317	734,115	5,382,968	775,148	5,372,909	773,475
a Româniloru	3,543,953	549,955	3,346,746	481,931	3,373,586	485,656
a Sasiloru	995,695	153,495	1,253,377	180,486	1,239,472	178,434
Summ'a	9,985,965	1,437,565	9,983,091	1,437,561	9,985,967	1,437,565

(Va urmá.)

H. H.

Sabiu 21 Aprile. „Coresp. gen.“ comunica, ca Mai. Sea Imperatulu au aplicadatu pentru ajutorirea cultului si invetiamentului greco-orientalu din Transsilvani'a summ'a totala de 25,000 f., din cari 4000 f. pentru imbunatatirea dotatiunei Episcopului greco-orientalu, 2400 f. pentru dotarea Vicariului generalu, a cărui denumire remâne rezervata Maiestátii Sele; 4800 f. pentru 4 Assessori consistoriali, cari se voru intári de Maiestatea Sea, 800 f. pentru dotarea Secretariului episcopescu, si 2300 f. pentru spesele Cancelariei si a Bisericeii catedrale; mai de parte s'au incuviintiatu 3800 f. pentru dotarea a patru professori la facultatea teologica greco-orientala, si remunerare de 300 f. pentru directorulu

acelei'a; apoi 5000 f. pentru ajutorirea a 50 elevi ai facultatii teologice, si 2000 f. spre acelu scopu, cá patru elevi clericali sa póta cercetá universitati. —

Noi in privinti'a acestei impartiri facute din partea Statului avem a observá: ca prin aceea s'au vatematu dreptulu de dispositiune alu Bisericeii fatia cu acelu ajutoriu, pre care Statulu l'au aplicadatu spre scopuri bisericesci si scolare ale Bisericeii nóstre din Ardél. Vatemarea dreptului Bisericeii in privinti'a dispusetiunei proprii este cu alátu mai in vederrata, cu cátu se scia, ca acestu ajutoriu vine din partea unui statu constitutunalu, ca s'au incuviintiatu dupa formele legale constitutionale si ca altoru bisericii, căror'ali sa'u datu din partea statului asemenea ajutore, nu li s'au impusu si acésta conditiune restringátore. —

Cincu-mare 9/4 1864. *)

Duminec'a a 5 a s. postu avui norocire a fi si eu pelánga cei multi barbati de natiune straina, cá auditoriu la esamenulu tinutu in aceea si la scól'a gr. res. din Cincu-mare. Resultatulu acestui esamenu a fostu fórtu bunu; căci intrebările cele puse de invetiatorulu Ignatiu Mondocea si de alti domni, copiiloru si copileloru din clas'a II. si a III., fu spre mirarea numerosiloru auditori. Cu deosebire fiindu ampioiati ofi-ciolatulu scaunulu dd. Jude reg. Eitel, Jude scaunulu Welther si alti, precumu si dd. invetiatori ai scólei reale luterane interesati de a audi ceva din istori'a patriei, cu respunsurile din partea prunciloru, s'au declarat tare multiamiti; precumu si cu deslegarea unoru probleme grele aritmetice. — Invetiatorulu Mondocea la inceputulu esaminului au tinutu o cuventare, in care au aretatu problem'a scóleloru populare; si in fine dupa ce d. Jude regescu si-au declarat multiamirea pentru sirguinti'a invetiatoriloru si a scolariloru, s'au incheiatu esamenulu cu alta cuventare scurta a invetiatorului Mondocea, care s'au finitu cu acclamatiuni pentru Escellenti'a Sea D. Episcopu, pentru dd. auditori etc. etc. I. P.

Garariulu in 13 Aprile. (Intardiatu.)

In iérn'a trecuta avú scól'a nóstra norocire de a fi cercetata de d. Consiliariu de scóle Dr. Vasiciu, care ospitandu mai multe óre la propunere, se convinse, ca invetiatorii dupa procedur'a metodicá, ce o intrebuintieza, potu face sporiu bunu, le observá cele ce erá de observatu, si dandu-le indreptariu si-esprimá dorinti'a de a fi fatia la esamenu. Convinsi, ca voru fi facutu destulu obligatiunei loru fatia cu scól'a si cu comun'a, invitara pre d. Protopopu Hanni'a la esamenu, care si veni dimpreuna cu d. Consiliariu Dr. Vasiciu. Cátu erá de mare asceptarea comunei nóstre, se vede de acolo, ca fiindu localitátile de scóla anguste, pregátirea pentru esamenu se facu in Biserica, care erá indesuita de ómeni astfelu, incátu deabea potura strabate ónoratii dd. óspeti la locurile destinate pentru densii. Esamenulu incepú la 1 óra cu clas'a 1, si durá pâna la 5 $\frac{1}{2}$ óre. Respunsurile, ce le dedura scolarii, fura precise, si dupa cercetările, ce le facura d. Consiliariu si d. Protopopu, dovedira, ca copiii nu au invetiatu nemicu, ce nu aru fi priceputu, si desi se parea ca se impedece ici colea la vreo intrebare neasceptata, totusi dupa o conducere buna sciura insisi sa se ajute. — Déca s'a destinsu class'a I. cu sporiulu, ce l'a facutu in cetire dupa metod'a nóua, intrebuintiandu Abcdariulu d-lui Boiu, pe care d. Consiliariu pune mare pretiu, apoi class'a II. a incantatu pre toti ascultatorii cu respunsurile cele eminente, éra mai cu séma pre d. Consiliariu, care animandu pre scolari, strigá: detotu bine! fórtu bine! prea bine! si intru adeveru respunsurile din Istori'a biblica, din Catechismu erau de totu bune, in sa ceea ce multiami fórtu multu, fu tractarea Gramaticiei intr'unu modu practicu, astfelu incátu scolarii si scolaritiele nu remasera datori cu nice unu respunsu din analis'a ce o facura, si aretara ca sci deosebi cuvintele si cunoscú pretiulu loru in vorbire. Computulu, cantările bisericesci si lumesci, cunoscintiele geografice, istorice, naturale, declamările si cuventările miscara animile totoruru, si invetiatorulu Georgiu Popp'a secerá meritat'a lauda.

Dupa finirea esamenului exprimá d. Consiliariu bucuri'a sea pentru respunsurile cele frumóse si la intielesu, multiami parintiloru pentru partea ce au luat'o la esamenu, si pentru rabdarea, ce au avutu in decursulu lui, multiami mumeloru, care au datu fetele la scóla si au venitu la convingere, ca si fetele au lipsa de invetiatura, rogá pre parinti cá sa deo copiii la scóla, pre invetiatori cá sa continue mai de partu cu metod'a loru cea buna. D. Prot. Hanni'a aretá, ce deosebire este intre scól'a de mai nainte si intre cea de acumu, si crediendu ca se va fi convinsu ori cine, ca invetiato-

*) Intardíata din lips'a spatíului.

Red.)

riul este sufletul scólei, se bucurá ca au fostu norocosu in alegerea invetiatoriului Georgiu Popp'a, si ca prin acés'a a contribuitu la sporiulu ce l'au facutu scolarii; multiamí in fine si diregatorie si inspectiunei locale, si dandu-le indreptári mai departe, esira multiamiti din mijloculu nostru. — Poporulu luá parte pâna la fine cu cea mai mare atentiune, dovada destula, cum inseteaza elu dupa invetiatura; se impartira premii in bani la scolari, carii inca se pareau a fi mándri ca au seceratu atát'a lauda.

DDieu sa ne ajute, cá sa potemu continuá cele incepute, spre marirea lui si folosulu nostru!

Unu ascultatoriu.

Principatele române unite.

Temerea nóstra, ca Camer'a din Bucuresci nu va votá legea rurala, se adeverece. Deputatii acelei cameri atát'a s'au invertitu in giurulu proiectului, pâna candu au venitu la o idea politica, (?) la o lovire cumu amu dice, care mai multu i'au lovit pe densii decâtu pre ministeriulu, asupr'a cáruí erá indreptata lovirea. Legea rurala erá obiectulu, dupa care se ascundeau deputatii cu pucine esceptiuni, cari vréu acum cu ori ce pretiu sa restórne ministeriulu. D. Boierescu fu unulu dintre eroi, care cetea pecatele ministeriului comise cu ocaziunea procederei la asternerea proiectului de lege rurala. In fine ceea ce erá intentiunea Camerei, se si facu, — se dedú ministeriului votu de neincredere. Pentruce? se voru intrebá cititorii? Acés'a nici cei ce l'au datu nu credemu sa o scia curatu, póte pentruca „poterea e Bruta“ a dlui Boierescu et comp., tieranii pe carii dupa acelu domnu se radima ministeriulu, erá sa se scóta de sub jugu.

In urm'a acestui votu erá firescu lucru, ca ministeriulu sa demisiuneze. Domnitoriulu in sa nu au primitu demisiunea, ci au adressatu camerei urmatoriulu mesagiu:

Domniloru Deputati!

In urmarea votului de desaprobare, ce majoritatea Adunárei Elective a datu ministeriului Meu, in privinti'a infatisárii proiectului de lege rurala, cabinetulu meu din 12 Octobre 1864., a depusu demisiunea s'a in mânil Mele.

Eu nu amu potutu priimi acés'a demisiune, pentru ca votulu de desaprobare este datu de d-vóstra fára macaru sa fi intratu in discussiunea unei cestiui de mare importantia, imbunatatirea sórtei locuitorilor muncitori de pamentu, garantata lor prin Art. 46 alu Conventiunei din Parisu, si pre care tier'a intréga o ascépta cu o legiuita nerabdare, si acés'a in insusi interesulu asigurárii proprietáti fonciare.

De aceea, eu amu insarcinatu pe ministeriulu meu de a ve infatisá proiectulu pentru reform'a legii electorale, prevediuta de Innaltele Poteri subscriitóre Conventiunei din Parisu, reclamata de unu indetungatu timpu de tíera, si in multe renduri si de insi d-vóstra.

Acés'a reforma mai multu decâtu ori si cându a devenitu astadi urgenta, pentru ca numai prin ea Romani'a póte dobandi o Adunare, in care interesele tuturor claselor societáti, voru fi mai deplinu reprezentate.

Insa fiindca pe de o parte se apropie sfintele serbatori ale invierei mantuitoriului omenirei, ear pe de alt'a dorescu cá d-vóstra pe unu scurtu tempu sa ve intórceti pe la locuintele d-vóstre, pentru cá la insusi sorgintea mandatului d-vóstre sa ve incredintiati de sentimentulu natiunei si totu deodata sa ve convingeti ca, multiamita prevedintiei, ordinea publica nici intr'o parte a Romániéi nu este nici turburata, nici chiaru amerintiata; asupr'a propunerei consiliului meu de ministri, eu prerogu Adunarea Electiva pâna la 2 Maiu viitoriu, si dar, in acea di Adunarea este din nou convocata in sesiune estrordinaria, spre a se ocupá cu discutarea si votarea proiectului de lege electorala.

Domnedieu sa ve aiba, domniloru deputati, in a s'a santa paza.

Datu in Bucuresci la 15 Aprile 1864.

Alessandru Ioann I.

Ministeriulu dar remáne inca, si Camer'a dupa o recreatiune va veni cá sa descute asupr'a legii electorale; din câte vedemu in sa din „Romanulu“ majoritatea camerei si nepretenii guvernului suntu fórté esacerbati de cursulu lucrurilor si speru ca ministeriulu nu se va mai sui pe bancele lui la redeschiderea camerei. De alta parte manifestatiunile cele multe dovedescu incredere in guvernulu actualu si cu deosebire in Domnitoriulu, si asiá e fórté probabilu, ca déca camer'a nu se va aretá impacabila va fi tramesa a casa, cá sa fia inlocuita de alt'a.

Legea electorala este data Camerei inca dela 14 Aprile

spre desbatere, liniamentele principali dintrens'a suntu urmátorele:

Alegatorii suntu séu primari séu directi. Censulu este pentru cei din urma dare directa de patru galbeni celu putinu atátu pentru tierani, cátu si pentru orasieni. Etatea alegatoriloru e 25 ani, pe langa care se mai adauge si conditiunea, ca alegatorii sa scie ceti si scie. Fára censu suntu parochii, professorii de academie si facultáti, doctorii si licentiatii, advocatii, inginerii si architectii, toti acesti'a déca suntu provediuti cu documente si diplome recunoscute de guvernulu tierrei, institutori primari ai scóloru publice, in fine pensiunistii militari si civili, cari priimescu o pensiune anuala celu putnu de 3000 lei. Celoru ce voru sa fia alesi la adunarea generala, li se cere sa fia románi nascuti séu se fia dobanditu naturalisatiunea cea mare; sa aiba dreptulu de alegatoriu in vre-o comuna urbana séu rurala; sa aiba verst'a de 30 de ani si sa scia ceti si scie. Comunele, care numera dela 50 pâna la 100 alegatori primari (acestia au censu de 48 lei la tíera, iara la órasia si preste totu in comunele dela 3000 pâna la 15000 locuitori 80 lei, celelalte in susu 110 lei) alegu câte unu alegatoriu directu. Comunele dela 100 pâna la 200 doi, si asiá mai departe crescandu cu fiacare suta numerulu unui alegatoriu directu.

Toti alegatorii directi ai unui districtu forméza unu colegiu. In colegiulu, unde aru trece numerulu alegatoriloru directi preste 300, se impartu in sectiuni a cároru numeru nu póte fi mai putinu de 200. Camu la 25000 suflete se vine unu deputatu pentru Camera. Alessulu trebuie se aiba majoritate absoluta, carea consta din jumetatea voturiloru cu unulu mai multu.

Membrii curtii de casatiune, directorii si siefii de sectiune la diferite ministere, prefectii, subprefectii, siefii si commissarii de politia nu potu priimi mandatulu de deputatu in camera; presiedintele si membrii tribunaleloru nu potu fi alesi in districtulu jurisdictiunei loru. Deputatulu, care aru priimi o functiune publica salariata séu inaintare se priivesce cá dimisiunatu si supusu realegeri.

Cátu priivesce politic'a din afara a Romániéi, reproducemu dupa Bucimulu unu casu, care arunca destula lumina asupr'a situatiunei. Eata ce se serie in Bucimulu dela 18 Aprile 1864.

Din diuarinlu De b a t e dela 23 Aprile aflámu acestea:

Noutátile turburátorie se urméza; astadi populatiunea orasiului nostru este pusa in miscare de consululu rusescu, care a avutu la amédi o audiintia la Principele Cuz'a, si i-a cerutu, din ordinea Principelui Gortschakof, sa dimisiuneze ministieriulu actualu M. Cogalnicénu, pe care lu acusa ca conspira cu Polonii si cu revolutiunea polona.

Aflu din sorginte competinte, ca Principele Cuz'a, observándu baronulu Offenbergh, consululu generale rusescu, ca nu crede cumca principele Gortschakof sa-i fi datu o asemenea instructiune si ca doresce s'o véda scrisa, baronulu Offenbergh i spuse ca-i va supune o nota scrisa a vicecancelarului Russiei in acés'a privintia, si ca-i va infacisiá si alte piese scrise, cari sa-i probeze, ca primul seu ministru Cogalnicénu fusese in relatiuni cu revolutiunarii poloni.

Principele Cuz'a declará consululu generalu, ca considera tóte acestea cá facute din capu-i, fiindu ca nu póte crede ca guvernulu rusescu aru fi potutu formulá prin agintii sei cereri incomptabili cu demnitatea sea de Domnitoriulu si cu demnitatea natiunei románe.

Se dice, ca se dederá esplicári violinti, si ca consululu generale esi din palatu sburlitu de turbare. Baronulu Offenbergh a fostu concediatu de Principe in astfelu de termeni, in cátu i-aru fi cu neputintia sa remáne la postulu seu la Bucuresci. Dupa amédi, consuli Austriei si Prussiei au avutu o conferintia cu colegulu loru infruntatu.

Prospectu politicu.

Conferinti'a din Londr'a, amanata pâna la respunsurile Austriei, Prussiei si Daniei in privinti'a armistiului, va poté continuá acumu lucrárele sele; pentruca Austri'a si Prussi'a au respunsu, ca armistiulu pe basele cunoscute nu-lu priimescu.

Englesi i spumega de mania, ca regimulu loru s'a potutu degradá pâna la atát'a, încátu pentru placerea Franciei sa nduplece pre Garibaldi la plecarea. Adunári de poporu, afisie prin colliurile stratelor, deputatiuni la ministrii, injuraturi in publicu suntu dese, si polit'a a fostu silita a mpedecá adunárele si cuventárele cele infocate ale adoratoriloru eroului italianu. Garibaldi impreuna cu fiulu seu secundariu Riciotti au plecatu din Engliter'a in 15/27 Aprile pe o naia a ducelui de Sutherland. Prin foile englesesci cerculéza o

adresa de mulțămîta a lui Garibaldi către press'a englesă. Într'alta adresa către poporul englesu dîce, că simpatihie cătra sine le privesce că simpatihii pentru Itali'a. „Itali'a, se dîce în acêsta adresa, admira institutiunile britice.“ — Impres-siunea cea neplăcută, ce o-a facutu priimirea cea strălucită a lui Garibaldi și asupr'a regelui Italiiei Victoru Emmanuilu, se vede de acolo, că în prim'a undă avisă pre ambasadorulu seu din Londr'a, să nu mai calce în casele aceluor barbați de stat englesi, cari au facutu banchete etc. în onôrea lui Garibaldi. Dar fiindcă acêst'a, precumu scim, o facuseră cele mai înalte personalități ale Engliterei, pâna chiaru și ministrii, pentru aceea ambasadorulu remonstră îndată. La plecâre sa fă promisă Garibaldi, a se reîntôrce în curendu. —

Din câmpul răsboiului nimic nou. Frederici'a e golită; în ce direcțiune s'au retrasu Danesii, nu se scie. Se dîce, că în Kopenhagen se mira tare, cumu Prusii după luarea Düppelului n'au atacatu și insul'a Alsen, carea pe atunci n'aru fi fostu așperata de mai multu decâtu vr'o 4000 soldati. — O parte a marinei austriace a plecatu și pôte va fi și sositu în apele mării medinoptiale; asemenea eră să se duca acolo și o flota englesesca; scopulu cestei din urma este ôre număi, a nșpăimântă pre Austri'a și Prusii'a, că să facă concessiuni la conferinție în privinți'a armistițiului? ori că să ntarêsca pre regele încontr'a partidei extreme națiunale din Kopenhagen? Venitoriulu va arêtă; probabilitatea regresitului e pe partea acestei conjecture, căci decă aru fi voit Englitere'a seriosu să ajute pre Dani'a, o-aru fi facutu, pâna nu se perde atâtea vietii ale fiiloru eii. —

Reîntorcându-ne la conferințiile din Londr'a, Prusii'a și Austri'a ceru edarea corabiilor germane (ne-austriace și ne-prusse), ce le-a prinsu marin'a danesă; Daniu dîce, că de ôre ce confederațiunea germană a concesu, că trupele austro-prusse să trêca prin o țiera confederațională (Holstein) și prin acêst'a au facutu reu Daniloru, de aceea și Dani'a au avutu dreptulu de a caperă (prinde) corăbiile ale stateluor confederative. La acêst'a însă respundu poterile aliate (Austri'a și Prusii'a), că deôrece Dani'a confederațiunei germane nu i-a declarat război, de aceea ori ce prindere a năiloru eii trebuie să se privescă că pirateriă (hoția de mare); de aceea năile germane să le dea afara. Francii'a se crede că va sprijini părerea acêst'a. — Șcirea despre mergerea unei flote englesesce în marea de medianôpte a frântu cerbici'a Danesiloru, și asiă cestiunea armistițiului se vede că se va resolvî.

Totu mai generală devine ide'a, că Napoleonu va reuși acum cu planulu seu de congresu european, prefacendu într'u același tocmai conferințiile de față. Precumu se scie, un'a din cauzele principale, ce s'aru pertractă la acelu congresu, aru fi caus'a polonă; aici însă se lovesce intențiunea cea filopolonă a Franciei de resoluteti'a cea firmă a Rusiei, carea precumu dela începutu asiă și acumu privesce cestiunea polonă că o cestiune internă, ce trebuie resolvită în interesulu imperiului rusescu. —

În privinți'a escadreloru austriace și englesce, ce erau a se tramite în marea medinoptială, scrie „Monitoriulu“ din Parisu următoarele: Englitere'a a cerutu deslusri asupr'a tramiterii de năi belice austriace în marea baltică. Austri'a a declarat, că nu are scopulu acêst'a. În urm'a acestei declarațiuni nu va tramite nici Englitere'a escadra în marea baltică. Austri'a și Prusii'a staruiescu pelângă suspenderea blocadei; Prusii'a dreptu recom-pensa aru abdîce la ocupațiunea Iutiei și la contribuțiunea belică. Afara de aceea aru desiertă Iütlandi'a în data ce Dani'a aru desiertă Alsen și aru redă năile prinse.“ Șcirca acêst'a se adevăresce și prin o depesă din Berlinu a „Pressei“ de Vienn'a.

Starea religiôsa-națională a Bulgariloru.

Ceea-ce preocupă astăzi mai multu națiunea bulgară, este cestiunea religiôsa națională. Acêst'a se constată din corespondințele pressei bulgare, ce i se tramite de către mai tôte comunitățile asupr'a aceluiași subiectu important. Ear orasiulu Plovdiv, care figurăză că cheflicu și care s'a distinsu mai multu în asta causă națională, cum amu mai avutu ocaziunea d'a vorbi și alta dată despre acêst'a, ne da și acum'a cele mai nobili exemple. Noi reproducem o corespondință a diuariului Bulgaru „Savetnicu“ (Consilierulu) redigiatu în Constantinopole.

— Plovdiv (Filippopolis) 18. Martiu.

Serbătore remarcabilă în Istori'a Ecclesiei, Dominec'a adevăratului ortodocsismu, e pe la noi de o importanță cu totulu deosebită; căci în diu'a acêst'a, suntu acum trei ani, s'a alungatu din bisericile nôtstre numele Patriarhului grecu și

aparî dorinți'a generală a populu pentru reînnoirea Ierarhiei nôtstre ecclesiastice. Pentru a patr'a ôra se glorifică acêsta di remarcabilă că serbatore a Eparchiei, nici odată însă ceremoni'a n'a fostu atâtu de splendidă, atâtu de marétiă, că în anulu acêst'a.

Ceremoni'a a fostu onorată de către următoarele comune prin reprezentanții lor, persoane religiôse și laice. Comun'a Pazargicu, Haschiniu, Chirpanu, Calofer, Gabarev, Adjaru, Carlovo, Clisur'a, Coprivici'a, Streles, Bărtigovu, Pester'a, Stanimen, Dermen-derelii și Pahie: Coiun-tepe, Caradjadag și Conusiu.

După ceremoni'a servitiului divin, la care a asistatu o mare mulțime de populu și care se efectua în biseric'a Santa — Madona, de către 24 preoti sub presiedinti'a parintelui Archimandritu Damaschinu supplinitorulu Prea Sântiei sele Pastoriului nostru, d. Paisiu, se tinu în scôl'a Sântului Chiril și Metodiu sinodulu ordinariu alu Eparchiei, în care s'a prezentatu într'o espunere comptulu de cursulu lucrăriloru administrațiunei ecclesiastice pe anulu acêst'a.

În patru ședinție, tenute în intervalu de trei zile, s'au cercetat lucrări mai remarcabile, că cele următoare:

Revisiunea a arétatu tôte compturile ac'tive și pasive ale administrațiunei a fi esacte.

În urm'a demisiunei membriloru administrațiunei ecclesiastice de pâna acum, s'au numitu membri ai disei administrațiuni dd. Iscro Kesiacov, Pavelu Curtovici, Vele Teodorov, Tioco Cablesco, Constantin Nicolov, Georgiu Lulcev și Ivanu Undji; eara de inspectori ai administrațiunei dd. Christo Ghesiogu, Geog S. Cialogu și Pee Georgiev.

În unanimitate se luă deciziunea și se aprobă, că în viitoriu să se tîna în Constantinopole unu reprezentante pentru cestiunea religiôsa, și astfel se alege în unanimitate d. Dr. Stajan Ciomacov. Apoi se determină a i se aduce prin o scrisore colectivă mulțămiriile cuvenite pentru servitiile, ce a adusu pâna acum'a națiunei și a se invită, că și în viitoriu să continue a starui pe lângă Guvernulu Imperiale spre efectuarea dorinței națiunale pentru dobandirea drepturiloru nôtstre religiôse.

Se formă o listă de subscripțiune a ofrandeloru, pe cari comunele cele mai avute se obligară a le tramite Administrațiunei pentru întempinarea cheltuieliloru, ce se voru face cu reprezentantele.

Se determină salariulu, ce se va dá D. Paisiu, și familiei sele. — „Badustnost-Viitoriulu.“

MULTIAMITA PUBLICA.

Parochulu din Vac'a, Bradu, și locitoriu din Valea, Comitatu Zarandului, Nicolaie Tulea, în lun'a Ianuaru 1864, au daruit sfintei nôtstre Biserici gr. orientale din Vac'a 55 f. v. a. pentru procurarea unui clopotu; acum'a în lun'a Martiu, Comun'a Bisericii menționate voindu a cumperă o gradină de la Avraamu Ioann din Vac'a, pomenitulu Preotu întielegendu acêst'a, numai decâtu au cumperatu acêsta gradină cu 60 f. v. a. și astăzi în 17 Martiu 1864 au daruit acêsta gradină asemenea sfintei biserici. —

Pentru care daru nobilu și simțieminte creștinescu, acêstui binefacătoriu din tóta inim'a i mulțămim. —

Vac'a în 17 Martiu 1864.

Ioann Mané, Parochu în Vac'a. Petru Luea, Invetiatoru. Ioann Los, Curatoru primariu, în numele Comunei întregi.

Nr. 6—3 O casa mare în strad'a Cisnădiei de închiriatu pe mai mulți ani.

Cas'a, ce se afla în strad'a Cisnădiei sub Nru 177. în apropiere de piat'a mare cu mai multe încaperi atâtu parteru, câtu și în catulu primu, între care și două salône, cu pivniția, grajduri, siopru de trasuri și o curte spațioasă, este de a se închiriat pe mai mulți ani seu la vre unu arendatoru, seu eventualminte la mai multe parteni.

Încaperile parteru se potu ajustă și pentru bolte deschise, seu pentru altceva asemenea, localitățile din catulu de susu și cele din curte se potu întrebuintă specialminte pentru cancelarii.

Notitie mai de aproape în privinți'a acêst'a se dau în cas'a Nru 73. strad'a Poplăcei.

Nr. 5-2 Se înșciințeză publiculu român, cumca se afla de vândiare Predice pe tôte Dominecile, la serbătorile cele mai alese și la mortii, câte-va cu litere cirile, la Tipogarfii lui Georgiu Ciosius în Sabiiu, și la autoru D. Parochu român Georgiu Metesiu în Cutu, — pretiulu: nelegate cu 2 f. și brosiurate cu 2 f. 10 xr.

Georgiu Metesiu, Parochu rom. în Cutu.